

memo

aan: Willem Visschers, Nikkels Projecten BV
van: SAB
c.c.:
datum: 24 juni 2018
betreft: Quick scan geurhinder veehouderijen Beekvallei Lieren

---

Inleiding

Nikkels Projecten BV is voornemens om de nieuwbouw van ongeveer 35 woningen op woningbouwlocatie Beekvallei in Lieren te realiseren. De voorgenomen ontwikkeling is niet in overeenstemming met het geldende bestemmingsplan "Beekbergen en Lieren". Om die reden is de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan voor dit gebied noodzakelijk. Hierbij moet worden aangetoond dat de ontwikkeling in overeenstemming is met een 'goede ruimtelijke ordening'.

Om de haalbaarheid van deze ontwikkeling aan te tonen dient onder meer worden getoetst aan het aspect geurhinder. Deze memo gaat in op geurhinder als gevolg van veehouderijen in de omgeving van de locatie Beekvallei in Lieren.

Wet geurhinder en veehouderij

In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt onderzocht of bij de geprojecteerde geurgevoelige objecten een goed woon- en leefklimaat is gegarandeerd.

Het geurbeleid in Nederland is erop gericht geurhinder te beoordelen die veroorzaakt wordt door veehouderijen. Hoewel het algemene geurbeleid dit niet expliciet aangeeft, wordt dit tevens gebruikt om de planologische aanvaardbaarheid van geurgevoelige bestemmingen te beoordelen in situaties waarin geurgevoelige bestemmingen gerealiseerd worden in de buurt van geuremitterende inrichtingen. Nieuwe geurgevoelige objecten worden dus beoordeeld op hun aanvaardbaarheid in verband met omliggende veehouderijen. Dit wordt de zogenaamde omgekeerde werking genoemd. De reden hiervoor is duidelijk: een geurnorm is bedoeld om mensen te beschermen tegen overmatige geurhinder, omgekeerd moet het bevoegd gezag dan ook niet toestaan dat mensen zichzelf blootstellen aan die overmatige hinder.

Op basis van de geurnormen moet er sprake zijn van:

1. een voldoende woon- en leefklimaat bij de nieuwe geurgevoelige bestemmingen en;
2. mogen de bestaande rechten van de veehouderijbedrijven nabij de ontwikkeling niet worden geschaad.

Indien voldaan wordt aan de normen mag er in principe van uitgegaan worden dat een voldoende woon- of verblijfsklimaat gegarandeerd is en dat bestaande rechten van de inrichting niet worden geschaad.

Normen Wet geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt in eerste instantie het wettelijk kader voor de geurhinder bij de beoordeling van de aanvraag van de milieuvergunning voor een veehouderij. De Wgv geeft hiervoor geurbelastings- en afstandsnormen in relatie met geurgevoelige objecten in de nabijheid van de veehouderij. De geurbelastingsnorm uit de Wgv is de acceptabele geurhinder afkomstig van een individuele veehouderij (zogenaamde voorgrondbelasting).

Afstandsnormen

In de Wgv zijn diverse afstandsnormen genoemd welke gelden voor geurgevoelige bestemmingen. Door middel van een gemeentelijke geurverordening kan worden afgeweken van de vaste afstand van het emissiepunt tot het geurgevoelig object voor dieren zonder vastgestelde geuremissiefactor en de normen voor de geurbelastingen.

In de navolgende tabel zijn de normen voor geurgevoelige objecten uit de Wgv weergegeven. In deze tabel staat tussen haakjes de minimale afstand weergegeven, welke mogelijk is bij het toepassen van een gemeentelijke geurverordening.

	Gevoelig object	Dieren met geuremissiefactor		Dieren zonder geuremissiefactor		Alle dieren		
		waarde geurbelasting	afstand emissiepunt tot geurgevoelig object		afstand emissiepunt tot geurgevoelig object		afstand dierverblijf tot geurgevoelig object	
			binnen bebouwde kom	buiten bebouwde kom	binnen bebouwde kom	buiten bebouwde kom	binnen bebouwde kom	buiten bebouwde kom
A	Ruimte voor ruimte woning of geurgevoelig object	n.v.t.	100 m	50 m	100 m	50 m	n.v.t.	n.v.t.
B	Bedrijfswoning (of geurgevoelig object) behorende bij een andere veehouderij	n.v.t.	100 m	50 m	100 m (≥ 50 m)	50 m (≥ 25 m)	50 m	25 m
C	Voormalige bedrijfswoning (of geurgevoelig object) die op of na 19 maart 2000 is opgehouden onderdeel uit te maken van een andere veehouderij	n.v.t.	100 m	50 m	100 m	50 m	50 m	25 m
D	Voormalige bedrijfswoning (of geurgevoelig object) al voor 19 maart 2000 is opgehouden onderdeel uit te maken van een andere veehouderij	Conform artikel 3, lid 1	n.v.t.	n.v.t.	100 m (≥ 0 m)	50 m (≥ 0 m)	50 m	25 m
E	Alle woningen en geurgevoelige objecten die niet onder categorie A t/m D vallen	Conform artikel 3, lid 1	n.v.t.	n.v.t.	100 m (≥ 50 m)	50 m (≥ 25 m)	50 m	25 m

Tabel 1. Overzicht van de normen uit de Wgv

Geurnormen

De voorgrondbelasting is de geurbelasting veroorzaakt door de veehouderij welke de meeste geurhinder bij het geurgevoelige object veroorzaakt. De achtergrondbelasting is de geurbelasting van alle veehouderijen in de omgeving van een geurgevoelig object. Op dit moment is er vanuit de Wgv en jurisprudentie nog geen duidelijkheid ontstaan over de beoordeling van de achtergrondbelasting. In de Wgv worden alleen normen genoemd voor de voorgrondbelasting.

De normen voor de geurbelasting afkomstig uit artikel 3 lid 1 van de Wgv zijn weergegeven in de navolgende tabel. Tussen haakjes staat de afwijkmogelijkheid van de norm uit de Wgv door middel van het opstellen van een gemeentelijk geurbeleid.

	Normen geurbelasting	
	Binnen bebouwde kom	Buiten bebouwde kom
Niet-concentratiegebied	2,0 ouE/m ³ (0,1-8,0 ouE/m ³)	8,0 ouE/m ³ (2,0-20,0 ouE/m ³)
Concentratiegebied	3,0 ouE/m ³ (0,1-14,0 ouE/m ³)	14,0 ouE/m ³ (3,0-35,0 ouE/m ³)

Tabel 2. Normen voor de geurbelasting

Opgemerkt wordt dat de gemeente Apeldoorn is gelegen in een concentratiegebied en dat het geen afwijkende normen heeft opgesteld voor het voorliggende plangebied.

Activiteitenbesluit

In het [Activiteitenbesluit](#) staan voorschriften voor geur voor de activiteit landbouwhuisdieren. Deze voorschriften zien toe op bescherming van geurgevoelige objecten, niet voor veehouderijen die een omgevingsvergunning milieu nodig hebben. De voorschriften uit het Activiteitenbesluit zijn identiek aan de voorschriften uit het de Wgv.

Onderzoekopzet

Een woning is een zogenoemd geurgevoelig object. Voor geurgevoelige objecten die worden gerealiseerd in de nabijheid van een agrarisch bedrijf (veehouderij), dient op basis van de Wet geurhinder en veehouderij en het Activiteitenbesluit te worden beoordeeld of er mogelijke belemmeringen te verwachten zijn als gevolg van de agrarische activiteiten in de omgeving.

Het plan is gelegen binnen de invloedssfeer van twee agrarische bedrijven, te weten: de Lierderstraat 35 en de Nieuwe Voorweg 23.

In het geuronderzoek zijn twee soorten normen van belang: de afstandsnormen en de geurnormen. Op basis van de normen moet er sprake zijn van:

1. een voldoende woon- en leefklimaat bij de nieuwe geurgevoelige bestemmingen en;
2. mogen de bestaande rechten van de veehouderijbedrijven nabij de ontwikkeling niet worden geschaad.

Binnen de afstandsnormen zijn geen nieuwe geurgevoelige objecten toegestaan. Daarom wordt eerst inzichtelijk gemaakt of er nieuwe geurgevoelige bestemmingen worden mogelijk gemaakt binnen deze afstandsnormen.

Om aan te tonen dat er in het plangebied wat betreft het aspect geur sprake is van een aanvaardbaar woonklimaat, wordt daarnaast de voorgrondbelasting vanwege de twee agrarische bedrijven inzichtelijk gemaakt. De voorgrondbelasting is de geurbelasting veroorzaakt door de veehouderij welke de meeste geurhinder bij het geurgevoelige object veroorzaakt. Het plan is gelegen in een concentratiegebied binnen de bebouwde kom. Dit betekent dat de geurbelasting ter plaatse van de nieuwe woning niet meer mag bedragen dan 3 ouE/m^3 .

Geurhinder veehouderijen

Gegevens geuronderzoek

De gegevens voor de geuremissies van de veehouderij Lierderstraat 35 zijn afkomstig uit het Bestand Veehouderij Bedrijven (BVB) van provincie Gelderland. Voor deze veehouderij blijken de volgende dieren aanwezig.

- 14 zoogkoeien ouder dan 2 jaar (A2.100) zonder geuremissiefactor;
- 9 vrouwelijk jongvee tot 2 jaar (A3.100) zonder geuremissiefactor.

Op 31 mei 2018 is door SAB een bezoek gebracht aan de veehouderij Nieuwe Voorweg 23 om de emissiepunten van de stal te bepalen. Uit het bedrijfsbezoek bleek dat de stal door middel van de openstaande grote staldeuren in de achtergevel wordt geventileerd. Deze twee staldeuren zijn de twee emissiepunten van de stal.

De overige deuren in de stal zijn loopdeuren of zogenaamde mestdeuren, die normaal gesproken gesloten zijn. Ook de ramen in de gevel zijn gesloten. De overige deuren en ramen in de stal zijn gesloten, waardoor de enige twee emissiepunten de grote staldeuren in de achtergevel zijn.

Toets woon- en leefklimaat: afstandsnormen

In het Activiteitenbesluit zijn diverse afstandsnormen genoemd welke gelden voor geurgevoelige bestemmingen. In tabel 1 zijn de afstanden vermeld die bij deze ontwikkeling in acht moeten worden gehouden. Ter plaatse van de veehouderijen aan de Lierderstraat 35 en aan de Nieuwe Voorweg 23 zijn alleen dieren zonder geuremissiefactor. Conform het Activiteitenbesluit dient een afstand aan te worden gehouden van minimaal 100 meter (vanaf het emissiepunt tot aan het geurgevoelig object).

De veehouderij Lierderweg 35 ligt aanmerkelijk verder van het plangebied dan 100 meter. Bij deze veehouderij wordt dan ook ruim voldaan aan de geurafstand van 100 meter.

Op kortere afstand ligt de veehouderij Nieuwe Voorweg 23. Binnen 100 meter van de stal liggen in diverse geurgevoelige objecten, zoals Veldbrugweg 26 en Nieuwe Voorweg 21. Op de huidige locatie heeft de veehouderij Nieuwe Voorweg 23 geen uitbreidingsruimte meer. Bij de bepaling van de geurafstand mag door het ontbreken van uitbreidingsruimte dan ook worden uitgegaan van het huidige emissiepunt.

Dit zijn bij de twee grote achterdeuren bij de stal. In volgende afbeelding is de ligging van de achterdeuren op de achtergevel groen gemarkeerd. Tevens is met groen de geurcirkel van 100

meter van het emissiepunt weergegeven. Uit deze geurcirkel blijkt dat in de huidige situatie alle woningen in het plangebied buiten de geurcirkel zijn gesitueerd.

Indicatief stedenbouwkundig plan met geurcirkel vanaf emissiepunt Nieuwe Voorweg 23

Door het ontbreken van uitbreidingsruimte op de huidige locatie is heeft de veehouderij aan de Nieuwe Voorweg 23 er voor gekozen om in de toekomst een nieuwe stal ten noorden van de huidige stallen te bouwen. Voor deze nieuwe stal is in 2014 reeds een vergunning door de provincie Gelderland afgegeven. In de vergunde situatie waarbij een stal noordelijker wordt gerealiseerd verschuift de geurcontour in noordelijke richting. In deze reeds vergunde, nieuwe situatie wordt bij de nieuwe woningen ook voldaan aan de geurnorm van 100 meter. De bouw van de stal wordt planologisch mogelijk gemaakt in het nieuwe bestemmingsplan "Buitengebied Beekbergen en Loenen". Het ontwerp van dit bestemmingsplan ligt vanaf 17 mei 2018 gedurende 6 weken ter inzage.

In volgende afbeelding is de ligging van agrarische bouwvlak uit het ontwerp-bestemminsplan "Buitengebied Beekbergen en Loenen" met rood weergegeven. Tevens is met rood de geurcirkel van 100 meter van het emissiepunt weergegeven. Uit deze geurcirkel blijkt dat in de nieuwe planologische situatie waarin de stal in noordelijke richting wordt verplaatst alle woningen in het plangebied buiten de geurcirkel zijn gesitueerd.

Conclusie

De nieuw te bouwen woningen zijn gelegen buiten de afstandsnorm van 100 meter vanaf het emissiepunt van de veehouderij aan de Lierderstraat 35 en de Nieuwe Voorweg 23.

Toets woon- en leefklimaat: geurnormen

Voor de bepaling van de geurnormen dient, zoals ook blijkt uit vaste jurisprudentie, te worden uitgegaan van een representatieve invulling van de maximale planologische mogelijkheden op het terrein van de veehouderij. Dit hoeven dus niet de feitelijke activiteiten te zijn die er op dit moment plaatsvinden of de maximale planologische mogelijkheden.

In voorliggende situatie is van belang welke realistische bouw mogelijkheden (van de stallen) zijn toegestaan conform het vigerende bestemmingsplan. Bij een eventuele uitbreiding van de bebouwing dient er sprake te zijn van een bedrijfsmatige realistische situatie¹.

Voor de veehouderij aan de Nieuwe Voorweg 23 is geen uitbreiding van de dierenverblijven in zuidelijke richting mogelijk, omdat op kleinere afstand dan 100 meter van de veehouderij reeds geurgevoelige bestemmingen (woningen) aanwezig zijn. Bij de geurbepaling is derhalve uitgegaan van de emissiepunten van de huidige stallen (worst case).

De veehouderij aan de Nieuwe Voorweg 23 heeft het gebrek aan uitbreidingsruimte aan de zuidzijde onderkent en gaat daarom ten noorden van de huidige veehouderij een nieuwe stal bouwen. Voor deze stal is in 2014 door de provincie reeds een vergunning verleend in het kader van de Natuurbeschermingsweg 1998. Tevens wordt deze nieuwe stal in het ontwerpbestemmingsplan "Buitengebied Beekbergen en Loenen" mogelijk gemaakt. Het ontwerp van dit bestemmingsplan ligt vanaf 17 mei 2018 gedurende 6 weken ter inzage.

Rechten van bestaande veehouderijen

Voor een zorgvuldige besluitvorming moet worden nagegaan of een partij niet onevenredig in haar belangen wordt geschaad. In de directe nabijheid van het plangebied ligt een tweetal veehouderijen (aan de Lierderstraat 35 en de Nieuwe Voorweg 23). De realisering van onderhavig plan heeft geen gevolgen voor de huidige bedrijfsvoering van deze veehouderijen aangezien er tussen het plangebied diverse geurgevoelige objecten (woningen) zijn gelegen waarbij de voorgrondbelasting hoger is dan bij de nieuwe geurgevoelige objecten in het plangebied. Deze reeds aanwezige woningen in de omgeving zijn beperkend voor de toekomstige uitbreidingsplannen van deze veehouderij.

Door de realisering van het initiatief worden de omliggende veehouderijen vanuit praktisch oogpunt niet in hun uitbreidingsmogelijkheden beperkt. In zoverre staat de aanwezigheid van de veehouderijen de voorgenomen wijziging van het planologisch regime niet in de weg.

---

¹ Uitspraak Raad van State ECLI:NL:RVS:2013:484 (d.d. 24 juli 2013): *"In een begeleidend stuk van de raad is voorts vermeld dat ter bepaling van de representatieve invulling van de maximale planologische mogelijkheden is uitgegaan van de realistische mogelijkheden. Bij gebruikmaking van meer bouw- en gebruiksmogelijkheden ontstaat volgens de raad een niet werkbare situatie, zodat de onderzochte bedrijfssituaties representatief moeten worden geacht voor hetgeen wat betreft inrichting van het terrein mogelijk is."*